

Зубашич І. В.

«Фінанси і кредит», 5 курс,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник — к.е.н., доцент Дегтярьова Н.В.

ПРОБЛЕМИ КОНЦЕНТРАЦІЇ ТОРГІВЛІ ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ НА БІРЖОВОМУ РИНКУ

Світовий досвід доводить, що фондові біржі в процесі свого розвитку перетворилися на надзвичайно потужні центри торгівлі фінансовими інструментами, які суттєво впливають на економічні процеси в глобальних масштабах. В Україні спостерігається протилежна ситуація — на даний час функціонує 10 фондових бірж, проте більшість угод з цінними паперами укладається на позабіржовому сегменті.

Необхідно зазначити, що трьома основними гравцями на фондовому ринку України є біржі ПФТС і Українська Біржа (які готуються до злиття) та Фондова Біржа Перспектива, загалом ці майданчики мали близько 98—99 % обсягів торгів цінними паперами в Україні в останні роки.

Держава неодноразово намагалася за допомогою різноманітних регуляторних заходів сприяти концентрації торгівлі на фондових біржах, утім, слід визнати, що більшість з них були недостатньо ефективними.

Слабкість біржового сегменту об'єктивно визначає:

- ✓ недосконалість механізмів ціноутворення, здатних визначити справедливую вартість фінансових інструментів, відповідно, біржовий ринок і його показники не можна розглядати в якості індикаторів, що свідчать про об'єктивні тенденції і процеси в національній економіці;

- ✓ надто вузькими залишаються можливості для сек'юритизації фінансових активів, це стримує оборот таких активів та обмежує можливості залучення довгострокових інвестиційних ресурсів у важливі галузі вітчизняної економіки;

- ✓ публічні акціонерні товариства втрачають притаманні цій організаційно-правовій формі переваги у сфері фінансування, відповідно, корпоративний сектор не здатний виконувати ті ролі, що притаманні йому в розвинених економіках.

Вдосконалення біржової торгівлі необхідно пов'язувати насамперед з формуванням національної біржової системи — як сформованої через процес горизонтальної та/або вертикальної

консолідації бірж індустрію. Ця біржова індустрія має встановити зв'язок між реальним сектором економіки і фінансовою інфраструктурою, стимулювати науково-технічний прогрес і забезпечити вигідне і надійне розміщення заощаджень домогосподарств та інших економічних агентів.

Для вирішення існуючих проблем необхідно здійснити низку завдань і визначити механізм їх виконання державою та іншими учасниками ринку: збільшення капіталізації, ліквідності та прозорості фондового ринку шляхом удосконалення засад функціонування боргового ринку та запровадження нових видів інструментів; удосконалення механізмів державного регулювання, податкове та валютне стимулювання подальшого розвитку фондового ринку України шляхом формування сприятливого податкового клімату для учасників фондового ринку.

Є необхідним адаптувати українське законодавство щодо біржової торгівлі цінними паперами до європейського законодавства, зокрема, вимогам Директиви 2004/39/ЄС щодо ліцензування біржових ринків, регулювання біржового ринку, допуску фінансових інструментів до обігу, призупинення та вилучення фінансових інструментів з обігу, щодо прозорості проведення біржових торгів, а також порядку обслуговування біржових операцій з цінними паперами.

У той же час, слід визнати, що всі заходи, які пропонуються фахівцями будуть ефективними, коли більшість учасників ринку будуть зацікавлені у здійсненні угод саме на біржовому сегменті.

Іванюк К. Б.

«Фінанси і кредит», 4 курс,

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

Науковий керівник — старший викладач Парандій О.В.

НЕБЕЗПЕКА РИНКУ ДЕРИВАТИВІВ

Більшість людей практично не розуміє значення поняття «дериватив». Тут мені здається, можна навести визначення, яке було надруковане в статті Bloomberg: «Деривативи — це фінансові інструменти, які використовуються, для хеджування ризиків чи для спекуляцій...». Самі по собі деривативи не мають матеріального змісту. Деривативи це, фактично, ставки в іграх, результати яких не